Euroopan unionin
virallinen lehti

FI
L-sarja

2025/2384

27.11.2025

# KOMISSION SUOSITUS (EU) 2025/2384,

## annettu 20 päivänä marraskuuta 2025,

## eläkkeiden seurantajärjestelmistä, eläketulostauluista ja automaattisesta jäsenyydestä

*(tiedoksiannettu numerolla C(2025) 9300)*

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 292 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Euroopan parlamentin talous- ja raha-asioiden valiokunnan 10 päivänä syyskuuta 2025 antamassa mietinnössä investointien ja uudistusten rahoituksen helpottamisesta Euroopan kilpailukyvyn parantamiseksi ja pääomamarkkinaunionin luomisesta (Draghin raportti) (2024/2116(INI)) korostetaan, että eläkkeet auttavat suojelemaan eläkeläisiä, rakentamaan pääomamarkkinoita ja saamaan liikkeelle investointeja. Lisäksi siinä kehotetaan erityisesti komissiota varmistamaan, että kaikissa jäsenvaltioissa otetaan käyttöön yksinkertaisia ja avoimia eläkkeiden seurantajärjestelmiä.

(2) Laajennetussa kokoonpanossa kokoontunut euroryhmä pyysi maaliskuussa 2024 i) jäsenvaltioita arvioimaan tuotteiden saatavuutta kansalaisilleen ammatillisten lisäeläkkeiden markkinoilla ja jakamaan parhaita käytäntöjä, mukaan lukien siitä, miten kansalaisten osallistumista ammatillisiin lisäeläkejärjestelmiin voitaisiin parantaa; ii) Euroopan komissiota antamaan tietoa jäsenvaltioiden toimien tueksi yksilöimällä ja ehdottamalla parhaita käytäntöjä; iii) jäsenvaltioita kehittämään eläkkeiden seurantajärjestelmiä, joiden avulla kansalaiset saavat yleiskatsauksen tulevista eläketuloistaan; ja iv) Euroopan komissiota kehittämään eläketulostaulun yhteistyössä Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen ja jäsenvaltioiden kanssa.

(3) Huhtikuussa 2024 pidetyn eurohuippukokouksen julkilausumassa kehotettiin kaikkia jäsenvaltioita ja EU:n toimielimiä varmistamaan, että kaikki edellä mainitussa euroryhmän laajennetussa kokoonpanossa annetussa lausunnossa esitetyt toimenpiteet pannaan nopeasti täytäntöön.

(4) Euroopan komission 19. maaliskuuta 2025 antamassa tiedonannossa *Säästö- ja investointiunioni – Strategia kansalaisten vaurauden ja talouden kilpailukyvyn edistämiseksi EU:ssa* esitetään komission sitoumus edistää eläkkeiden seurantajärjestelmien, eläketulostaulujen ja automaattisen jäsenyyden käyttöä ja parhaita käytäntöjä, jotta ihmisillä olisi enemmän tietoa odotettavissa olevista eläketuloistaan ja he voisivat valmistautua paremmin eläkkeelle siirtymiseen. Tällaiset välineet edistäisivät ammatillisten lisäeläkkeiden markkinoiden laajentamista ja syventämistä, mikä ei hyödyttäisi ainoastaan ihmisiä, vaan myös koko unionin taloutta.

(5) Euroopan tilintarkastustuomioistuimen toukokuussa 2025 antamassa lisäeläkkeitä koskevassa erityiskertomuksessa suositellaan, että komissio parantaisi eläke-eroja koskevien tietojen avoimuutta sekä yksittäisten henkilöiden että maiden tasolla edistämällä eläkkeiden seurantajärjestelmiä ja tulostauluja koskevia politiikkatoimiaan.

(6) Eläkeasiantuntijoiden korkean tason työryhmän joulukuussa 2019 antamassa raportissa neuvottiin jäsenvaltioita laatimaan pitkän aikavälin kattava toimintamalli moniportaisten eläkejärjestelmien kehittämiseksi ja annettiin EU:n toimielimille, jäsenvaltioille, eläkkeiden tarjoajille ja työmarkkinaosapuolille suosituksia siitä, miten tämä voitaisiin toteuttaa.

(7) Pääomamarkkinaunionia käsittelevän korkean tason foorumin kesäkuussa 2020 julkaisemassa raportissa varoitetaan, että eläkkeiden riittämättömyyteen liittyvät riskit aiheuttavat jäsenvaltioille poliittisia ja talousarvioon liittyviä haasteita, ja siinä suositellaan, että komissio i) laatii tulostaulun, jolla mitataan jäsenvaltioiden edistymistä eläkkeiden riittävyydessä ja kestävyydessä; ii) kannustaa kehittämään yksilöllisiä eläkkeiden seurantajärjestelmiä; ja iii) tukee automaattisen jäsenyyden järjestelmien käyttöönottoa riittävän eläketurvan kattavuuden varmistamiseksi kaikissa jäsenvaltioissa.

(8) Lisätietoja näistä osatekijöistä saatiin Euroopan komission vuonna 2021 teettämästä tutkimuksesta automaattista jäsenyyttä koskevista parhaista käytännöistä, Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen teknisestä lausunnosta eläkkeiden seurantajärjestelmiä ja tulostauluja koskevista parhaista käytännöistä sekä sen syyskuussa 2025 antamista teknisistä lisätiedoista, joita hyödynnettiin säästö- ja investointiunionin osana toteutetuissa arvioinneissa.

(9) Komissio on saanut tietoja nykyisestä ja tulevasta eläkkeiden riittävyydestä sekä keskeisistä haasteista eri puolilla unionia Euroopan komission ja sosiaalisen suojelun komitean vuonna 2024 yhdessä laatimasta eläkkeiden riittävyyttä koskevasta raportista sekä tietoja julkisen talouden kestävyydestä Euroopan komission ja talouspoliittisen komitean vuonna 2024 yhdessä laatimasta ikääntymistä koskevasta raportista, jossa ennustetaan ikääntymiseen liittyviä julkisia menoja tulevina vuosikymmeninä.

(10) Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteen 15 mukaan työntekijöillä ja itsenäisillä ammatinharjoittajilla on oikeus eläkkeeseen, joka on oikeassa suhteessa heidän eläkemaksuihinsa ja jonka avulla varmistetaan riittävät tulot, ja naisilla ja miehillä on oltava yhtäläiset mahdollisuudet kartuttaa eläkeoikeuksia.

(11) Sosiaalisen suojelun saatavuudesta työntekijöiden ja itsenäisten ammatinharjoittajien kannalta 8 päivänä marraskuuta 2019 annettuun neuvoston suositukseen ([1]) sisältyy suositus jäsenvaltioille varmistaa sosiaalisen suojelun järjestelmien ehtojen ja sääntöjen avoimuus ja se, että ihmiset saavat maksutta ajantasaista, kattavaa, käyttäjäystävällistä ja selkeästi ymmärrettävää tietoa henkilökohtaisista oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan. Jäsenvaltioille suositellaan myös, että ne yksinkertaistavat tarvittaessa hallinnollisia vaatimuksia, joita sovelletaan työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja työnantajiin, jotta nämä voivat saada sosiaalista suojelua ja hyötyä siitä.

(12) Koska heikko finanssiosaaminen sekä kognitiiviset ja käyttäytymiseen liittyvät vinoumat voivat haitata eläkesuunnittelua, tarvitaan talousvalistusta ja eläkkeiden avoimuutta edistäviä toimenpiteitä. Heinäkuussa 2023 tehty eurobarometri paljasti tällaisia vinoumia huomattavalla osalla väestöä. Neuvoston 14. toukokuuta 2024 antamissa päätelmissä kehotettiin jäsenvaltioita ja komissiota toteuttamaan laaja-alaisia toimenpiteitä finanssiosaamisen lisäämiseksi EU:ssa, muun muassa jotta ihmiset voivat valmistautua ja investoida tulevaisuuteen. Vastauksena tähän kehotukseen komissio julkaisi 30 päivänä syyskuuta 2025 finanssiosaamista koskevan strategian, jossa esitetään aloitteita, joilla pyritään antamaan ihmisille valmiuksia tehdä parempia tietoon perustuvia päätöksiä pitkän aikavälin suunnitelmien osalta, eläkesuunnittelu mukaan lukien.

(13) Talousvalistustoimenpiteiden lisäksi on tarjottava tehokkaita tietovälineitä, joiden avulla ihmiset voivat suunnitella eläkeajan talouttaan. Monilla eurooppalaisilla ei ole tarpeeksi tietoa ja välineitä, joiden avulla he voisivat pysyä ajan tasalla eläkeoikeuksistaan, jotka jakautuvat yhä enemmän eri järjestelmiin ja maihin, mikä tekee ura-, eläke- ja säästötarpeita koskevien tietoon perustuvien päätösten tekemisestä haastavaa. Tietoisuuden lisääminen uravalintojen, kuten työurakatkosten ja osa-aikatyön, vaikutuksista eläkeikään ja säästöihin antaisi edunsaajille, erityisesti naisille, mahdollisuuden tehdä tietoon perustuvia päätöksiä. Kansallinen eläkkeiden seurantajärjestelmä on digitaalinen väline, joka tarjoaa yleiskatsauksen kertyneistä eläkeoikeuksista ja mahdollisuuksien mukaan kaikista lähteistä koostetuista ennakoiduista eläke-etuuksista. Se voi siten edistää avoimuutta ja tietoisuutta ja lisätä luottamusta eläkejärjestelmiin, jolloin ihmiset voivat paremmin arvioida eläketulojensa riittävyyttä tulevaisuudessa ja tehdä tietoon perustuvia päätöksiä. Vaikka useimmilla jäsenvaltioilla on verkkoalustoja eläkeoikeustietojen hakemista varten, ne rajoittuvat usein julkisiin eläkkeisiin eivätkä kata täydellisesti lisäeläkkeitä. Tällä hetkellä vain muutamilla jäsenvaltioilla on tarjolla kansallinen eläkkeiden seurantajärjestelmä, joka sisältää kattavat tiedot kaikista eläkepilareista ja palveluntarjoajista.

(14) Jäsenvaltioiden olisi tarjottava kansallinen kattava eläkkeiden seurantajärjestelmä kansalaistensa käyttöön. Tämän tarkoituksena on korjata eläketietovajetta ja antaa ihmisille mahdollisuus arvioida ja tarvittaessa parantaa eläketulojensa nykyistä ja tulevaa riittävyyttä. EIOPAn tekninen lausunto sisältää hyviä käytäntöjä kansallisten eläkkeiden seurantajärjestelmien suunnittelua, hallinnointia ja täytäntöönpanoa varten. Jotta eläkkeiden seurantajärjestelmä olisi tehokas, se olisi suunniteltava käyttäjäkeskeisesti siten, että siinä otetaan huomioon keskivertohenkilön tarpeet ja kognitiiviset vinoumat. Tähän kuuluu tietojen esittäminen yksinkertaisella ja ymmärrettävällä tavalla, selkeän kielen käyttäminen ja monitasoinen lähestymistapa, jossa olennaisimmat tiedot esitetään aloitussivulla näkyvästi. Käyttäjille olisi annettava myös yksityiskohtaisia tietoja tulevista hyödyistä, jos he haluavat paneutua asiaan tarkemmin. Jäsenvaltioiden olisi myös varmistettava, että niiden eläkkeiden seurantajärjestelmät noudattavat esteettömyyssäädöksen (Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/882 ([2])) ja saavutettavuusdirektiivin (Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/2102 ([3])) vaatimuksia.

([1]) Neuvoston suositus, annettu 8 päivänä marraskuuta 2019, sosiaalisen suojelun saatavuudesta työntekijöiden ja itsenäisten ammatinharjoittajien kannalta (EUVL C 387, 15.11.2019, s. 1).

([2]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/882, annettu 17 päivänä huhtikuuta 2019, tuotteiden ja palvelujen esteettömyysvaatimuksista (EUVL L 151, 7.6.2019, s. 70, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/882/oj).

([3]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/2102, annettu 26 päivänä lokakuuta 2016, julkisen sektorin elinten verkkosivustojen ja mobiilisovellusten saavutettavuudesta (EUVL L 327, 2.12.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/2102/oj).

(15) Euroopan komissio tukee eurooppalaisen eläkkeiden seurantapalvelun kehittämistä. Se on Euroopan laajuinen alusta, jonka on tarkoitus toimia solmukohtana ja yhdistää eri kansalliset eläkkeiden seurantajärjestelmät kaikkialla EU:ssa. Eurooppalaisen eläkkeiden seurantapalvelun avulla liikkuvat työntekijät voivat saada yleiskatsauksen eläkeoikeuksistaan riippumatta siitä, missä jäsenvaltiossa niitä on kerrytetty. Tehokkaan rajatylittävän eläkeseurannan edellytyksenä on, että kansalliset eläkkeiden seurantajärjestelmät suunnitellaan (tai mukautetaan) siten, että ne ovat teknisesti yhteentoimivia ja valtuutettuja jakamaan tietoja eurooppalainen eläkkeiden seurantapalvelun kanssa.

(16) Väestökehitys, teknologian kehityksen vaikutus työllisyyteen ja työn uudet muodot asettavat yhä suurempia haasteita eläkejärjestelmien riittävyydelle ja kestävyydelle kaikkialla EU:ssa. EU:n keskimääräisen julkisen eläkkeen, ilmaistuna prosenttiosuutena keskimääräisestä bruttopalkasta, odotetaan laskevan tulevina vuosikymmeninä. EU:ssa on kuitenkin huomattavia eroja eläkejärjestelmien rakenteessa ja eläkeoikeuksissa eri ikäryhmien, sukupuolten, alojen, ansiotasojen, työuran kestojen ja urapolkujen välillä. Tämä merkitsee, että eläkkeiden riittävyys on epätasaista eri väestöryhmien välillä.

(17) Väestöpaineen vuoksi useimmat jäsenvaltiot ovat uudistaneet eläkejärjestelmiään, mikä voi monissa tapauksissa johtaa alhaisempiin julkisten eläkkeiden korvausasteisiin. Useista kestävyyttä edistävistä uudistuksista huolimatta julkisiin eläkejärjestelmiin kohdistuu monissa jäsenvaltioissa edelleen paineita. Ammatillisilla lisäeläkejärjestelmillä ja yksilöllisillä eläkejärjestelmillä on yhä tärkeämpi rooli julkisten järjestelmien täydentämisessä, jotta voidaan varmistaa, että eläkkeensaajilla on riittävät eläketulot samalla kun säilytetään järjestelmän kestävyys. Monissa jäsenvaltioissa lisäeläkkeet ovat kuitenkin jääneet alikehittyneiksi, ja niiden kattavuus vaihtelee eri väestöryhmien välillä. Tämä johtuu useista tekijöistä, kuten eroista säästämisvalmiuksissa, finanssiosaamisen ja avoimuuden riittämättömyydestä sekä luottamuksen puutteesta lisäeläkesektorin kykyyn tuottaa reaalista nettokasvua säästöille. Ammatillisten lisäeläkkeiden saatavuus riippuu työsopimuksen tyypistä, työskentelyalasta, työnantajan koosta sekä työehtosopimusneuvottelujärjestelmien vahvuudesta ja työmarkkinaosapuolten vuoropuhelusta. Lisäeläkkeiden saatavuutta olisi pyrittävä helpottamaan siirtymällä toimintamalliin, jossa otetaan huomioon eri väestöryhmät.

(18) Koska vastuu eläkejärjestelmien organisoimisesta kuuluu jäsenvaltioille, tämän suosituksen tarkoituksena on antaa ohjeistusta eläkkeiden seurantajärjestelmien, eläketulostaulujen ja automaattisten jäsenyyksien käyttöönotosta sekä tarpeen mukaan niiden tarkistamisesta. Tavoitteena on lisätä ihmisten tietoisuutta kaikista eläkepilareista odotettavissa olevista kokonaiseläketuloista ja auttaa heitä valmistautumaan paremmin eläkkeelle siirtymiseen sekä parantaa jäsenvaltioiden kykyä arvioida ja tarkastella uudelleen eläkejärjestelmiensä kestävyyttä ja riittävyyttä, myös eri väestöryhmien välillä. Suosituksessa otetaan huomioon kuulemisten kautta kerätyt sidosryhmien näkemykset ja neuvot sekä eläkkeiden seurantajärjestelmien, eläketulostaulujen ja automaattisen jäsenyyden sosioekonomisista vaikutuksista saatu näyttö.

(19) Useissa jäsenvaltioissa työmarkkinaosapuolilla on ammatillisten lisäeläkerahastojen hallinnoinnissa ja suunnittelussa keskeinen rooli, kun ne käyttävät itsemääräämis- ja työehtosopimusneuvotteluoikeuksiaan. Tämä työmarkkina-osapuolten vuoropuheluun perustuva jaetun vastuun malli on osoittautunut erittäin tehokkaaksi tavaksi varmistaa ammatillisten lisäeläkkeiden runsas tarjonta. Sen on osoitettu edistävän työntekijöiden ja työnantajien sitoutumista ja parantavan ammatillisten lisäeläkerahastojen pitkän aikavälin kestävyyttä, riittävyyttä, tehokkuutta ja avoimuutta sekä niiden mukauttamista niin työntekijöiden kuin työnantajien taloudellisiin ja sosiaalisiin tarpeisiin. Joissakin jäsenvaltioissa, joissa ammatilliset lisäeläkejärjestelmät ovat vähemmän kehittyneitä, työnantajat ja työntekijät maksavat yhtä suuren osan työntekijän yksilöllisistä eläkemaksuista. Tämä maksu otetaan huomioon työntekijöiden palkassa, ja sen tarkoituksena on lisätä eläketuloja.

(20) Kansalaisille suunnattu tiedotus eläkkeiden uudistustarpeista ja niiden vaikutuksista voi olla uskottavaa vain, jos se on objektiivista ja perustuu luotettaviin tietoihin. Pitkän aikavälin eläkeuudistuksia suunniteltaessa on ratkaisevan tärkeää, että jäsenvaltiot voivat perustaa poliittiset päätöksensä sekä julkisia että lisäeläkkeitä koskeviin kattaviin ja riittävän pitkälle tulevaisuuteen suuntautuviin tietoihin. Vaikka useimmat jäsenvaltiot keräävät julkisia eläkkeitä koskevien kattavien tietojen lisäksi tilastotietoa ammatillisista lisäeläkerahastoista ja niiden jäsenistä, vain harvoilla jäsenvaltioilla on tarvittavat tiedot ja välineet, joiden avulla ne voivat järjestelmällisesti seurata monipilaristen eläkejärjestelmiensä yleistä riittävyyttä ja kestävyyttä.

(21) Eläketulostaulujen tarkoituksena on auttaa jäsenvaltioita seuraamaan muutoksia eläketurvan kattavuudessa, riittävyydessä ja kestävyydessä niiden monipilarisissa järjestelmissä ja antaa niiden eläkeuudistusten tueksi täsmällisiä ja luotettavia tietoja. Tällainen kattava yleiskatsaus antaisi jäsenvaltioille mahdollisuuden suunnitella kattavia eläke- ja sosiaaliuudistuksia ja takaisi samalla julkisen talouden kestävyyden ja riittävyyden sekä helpottaisi objektiivista julkista keskustelua uudistustarpeista ja niiden vaikutuksista.

(22) EIOPA ehdottaa, että tulostaulujen laatimisessa käytettäisiin samoja indikaattoreita kuin joka kolmas vuosi laadittavissa ikääntymisraportissa ja eläkkeiden riittävyyttä koskevassa raportissa sekä Euroopan komission vuotuisessa velkakestävyysraportissa. Näitä indikaattoreita olisi täydennettävä keskeisillä tiedoilla siitä, miten ammatilliset lisäeläkkeet ja yksilölliset eläkkeet vaikuttavat eläkkeiden riittävyyteen ja kestävyyteen. Eläketietojen kattavuutta ja tarkkuutta voitaisiin ajan mittaan parantaa, jos eläkkeiden tarjoajien valvontaan osallistuvat eri kansalliset viranomaiset keräisivät asiaankuuluvia tietoja ja varmistaisivat, että ne syötetään keskitettyyn datakeskukseen. Asiaankuuluvilla tiedoilla tarkoitetaan eriteltyjä tietoja sekä tulevien että nykyisten eläkkeensaajien eläkemaksuista ja eläkekertymistä. Jäsenvaltiot voisivat hyötyä myös datan priorisointia ja keräämistä koskevien hyvien käytäntöjen vaihdosta.

(23) Lisätiedot esimerkiksi varoista, veloista, maksuista, tuotoista ja palkkioista sekä lisäeläkkeiden saajien sukupuoli- ja ikärakenteesta lisäisivät ennusteiden tarkkuutta. Jäsenvaltioita kannustetaan kehittämään lisäeläkedataansa ja lisäeläkkeiden seurantaa sekä tekemään yhteistyötä komission ja muiden jäsenvaltioiden kanssa sellaisen välineen luomiseksi, jolla saataisiin kattava yleiskuva eläkejärjestelmien nykyisestä ja tulevasta riittävyydestä ja kestävyydestä. Jäsenvaltioiden eläketulostauluissa olevista tiedoista saadaan vertailukelpoisia, jos kaikki käyttävät samoja määritelmiä ja luokituksia kuin ikääntymisraportissa ja eläkkeiden riittävyyttä koskevassa raportissa. Kyseisiä raportteja valmistelevat työryhmät voisivat tarvittaessa laatia lisämääritelmiä, oletuksia, menetelmiä, ohjeistusta ja taksonomioita. Näin voitaisiin varmistaa, että raportoinnista aiheutuva taakka on mahdollisimman pieni. Jos Euroopan komissio ja jäsenvaltiot kokoavat kansalliset eläkeindikaattorit EU:n eläketulostauluun euroryhmän laajennetun kokoonpanon niille antaman tehtävän mukaisesti, jäsenvaltiot voivat verrata kansallista eläketulostaan muiden jäsenvaltioiden eläketuloksiin ja ottaa mallia hyvistä käytännöistä, joilla parannetaan eläkkeiden riittävyyttä ja julkisen talouden kestävyyttä.

(24) Vaikka eläkkeiden riittävyyden ennustetaan heikkenevän, jos toimintapoliittisia muutoksia ei toteuteta, vapaaehtoisiin lisäeläkejärjestelmiin osallistuminen on vähäistä ja kotitalouksien säästöistä suhteellisen pieni osa on pitkäaikaisissa säästö- ja sijoitustuotteissa verrattuna pankkitalletuksina säästettyihin rahavaroihin. Tämä osoittaa, että nykyiset kannustimet eivät ole riittävän houkuttelevia, jotta monet tarttuisivat niihin. Automaattiset jäsenyysjärjestelmät voivat olla tässä avuksi.

(25) Automaattinen jäsenyys tarkoittaa sitä, että ihmiset rekisteröidään automaattisesti johonkin lisäeläkejärjestelmään, mutta he voivat halutessaan kieltäytyä tai luopua siitä. Tämä poikkeaa vapaaehtoisuuteen perustuvasta järjestelmästä, joka edellyttää aktiivista osallistumispäätöstä. Automaattinen jäsenyys on osoittautunut onnistuneeksi keinoksi lisätä osallistumista eläkesäästämiseen niissä maissa, joissa se on otettu käyttöön. Tällaista järjestelyä käytetään yleensä ammatillisiin lisäeläkkeisiin, mutta sitä voidaan soveltaa myös muissa tapauksissa, esimerkiksi itsenäisten ammatinharjoittajien eläkkeisiin.

(26) Jäsenvaltioiden olisi otettava käyttöön tarvittava oikeudellinen kehys automaattisen jäsenyyden mahdollistamiseksi. Suotuisan toimintaympäristön luomiseksi niiden olisi vähintään i) määritettävä, mikä osa väestöstä kuuluu automaattisen jäsenyyden piiriin; ii) päätettävä automaattisesta jäsenyydestä kieltäytymisen tai luopumisen ja takaisin liittymisen määräajoista; iii) määritettävä automaattisen jäsenyyden piiriin kuuluvat eläkejärjestelmät; ja iv) suunniteltava oletusarvoinen eläkejärjestelmä. Jäsenvaltioiden olisi myös varmistettava, että kansallisilla toimivaltaisilla viranomaisilla on valmiudet valvoa, miten automaattisesta jäsenyydestä saatavat eläkesäästöt sijoitetaan ja miten niitä hallinnoidaan, sekä varmistettava, että kustannukset pysyvät oikeasuhteisina tarjottuun tuottoon nähden.

(27) Automaattiset jäsenyysjärjestelmät olisi otettava käyttöön vaarantamatta hyvin toimivien kansallisten julkisten eläkejärjestelmien tai lisäeläkejärjestelmien eheyttä. Ne eivät saisi asettaa nykyisiin ammatillisiin lisäeläkejärjestelmiin osallistuvia epäedulliseen asemaan, heikentää työntekijöiden pakollista osallistumista ammatillisiin lisäeläkejärjestelmiin, jos tällainen pakollinen osallistuminen on käytössä, eivätkä heikentää kansallisia yhteisvastuumekanismeja. Eri maista saadut kokemukset ovat paljastaneet rakenteellisia ominaisuuksia, joilla on vaikutusta automaattisen jäsenyyden tuloksellisuuteen. Automaattisen jäsenyyden käyttöönoton edistämiseksi ja sen onnistumisen varmistamiseksi jäsenvaltioita kannustetaan hyödyntämään näitä parhaita käytäntöjä ja mukauttamaan niitä tarvittaessa maakohtaisiin olosuhteisiinsa.

(28) Automaattisen jäsenyyden piiriin kuuluvan väestönosan olisi oltava mahdollisimman laaja, jotta voidaan parantaa eläkkeiden riittävyyttä ja kaventaa eri väestöryhmien, toimialojen ja työsopimustyyppien välisiä eläke-eroja.

(29) Aiemmat kokemukset ovat osoittaneet, että automaattinen jäsenyys lisää tehokkaammin osallistumista lisäeläkejärjestelmiin, jos sen käyttöönotossa varataan riittävästi aikaa tiedon levittämiseen, työmarkkinaosapuolten ja sidosryhmien (esim. rahoituksen välittäjien) laajaan kuulemiseen ja yleisölle suunnattujen tehokkaiden tiedotuskampanjoiden suunnitteluun. Synergiat eläkkeiden seurantajärjestelmien sekä talousvalistusohjelmien kanssa voisivat auttaa mahdollisia tulevia jäseniä ymmärtämään asian paremmin. Kokemuksesta oppimisen varmistamiseksi ja sopeutumisrasituksen vähentämiseksi jäsenvaltiot voisivat harkita automaattisen jäsenyyden vaiheittaista käyttöönottoa esimerkiksi kohdentamalla se asteittain tietyntyyppisiin työnantajiin ja kelpoisuusehdot täyttäviin ihmisiin tai sallimalla eläkemaksun kasvattamisen asteittain. Jos lähtökohtana on suhteellisen pieni eläkemaksu, jota nostetaan asteittain eläkkeen riittävyystavoitteen saavuttamisen edellyttämälle tasolle, automaattinen jäsenyys voisi saada laajemman hyväksynnän ja siitä kieltäytyvien määrä pysyisi pienempänä erityisesti käyttöönoton alkuvaiheissa.

(30) Työnantajilla ja erityisesti suhteellisen pienillä työnantajilla, jotka haluavat ottaa automaattisen jäsenyyden käyttöön tai ovat velvoitettuja tekemään niin voi olla hallinnollisia ja toiminnallisia haasteita työntekijöiden lisäämisessä olemassa oleviin lisäeläkejärjestelmiin tai omien ammatillisten lisäeläkejärjestelmien perustamisessa. Jäsenvaltioiden olisi sen vuoksi harkittava hallinnollisen tuen antamista työnantajille, tarvittaessa yhteistyössä työmarkkinaosapuolten kanssa.

(31) Työntekijöille lisäeläkejärjestelmään liittyminen voi merkitä sillä hetkellä käytettävissä olevien tulojen pienenemistä vastineeksi suuremmista tuloista eläkkeelle siirryttäessä. Tämä voi tuottaa ongelmia erityisesti pienipalkkaisille ja nuoremmille työntekijöille, mikä voi johtaa suurempaan määrään jäsenyydestä kieltäytyjiä ja alhaisempaan osallistumisasteeseen näissä ryhmissä. Jäsenvaltioiden olisi harkittava kohdennettuja verokannustimia tai tukia, joiden avulla näilläkin ryhmillä olisi varaa osallistua automaattisiin jäsenyysjärjestelmiin ja pysyä niissä. Jotta nämä kannustimet olisivat tehokkaita, niihin liittyvän viestinnän olisi oltava avointa ja menettelyjen selkeitä ja yksinkertaisia. Jäsenvaltiot voisivat harkita yleisemminkin verokannustimia lisäeläkejärjestelmien laajan käyttöönoton edistämiseksi, erityisesti edellä mainittujen ryhmien osalta. Lisäksi jäsenvaltioita kannustetaan voimakkaasti suunnittelemaan mahdolliset verokannustimet harkitusti ja kustannustehokkaasti ottaen huomioon niiden vaikutukset julkiseen talouteen ja muihin välineisiin, kuten säästö- ja sijoitustileihin. Jos jäsenvaltiot päättävät tarjota vero- ja muita etuuksia lisäeläketuotteiden käyttöönoton edistämiseksi, niiden on julkaistava yksityiskohtaiset tiedot verotukien vaikutuksesta tuloihin neuvoston direktiivin 2011/85/EU ([4]), sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston direktiivillä (EU) 2024/1265 ([5]), 14 artiklan mukaisten tiedonantovelvoitteidensa mukaisesti.

(32) Työmarkkinoiden rakenne vaihtelee huomattavasti sekä jäsenvaltioiden sisällä että niiden välillä. Vakituisten kokoaikaisten työsopimusten lisäksi on epätyypillisiä työsopimuksia ja itsenäistä ammatinharjoittamista. Kahteen viimeksi mainittuun työntekijöiden ryhmään kuuluvien ihmisten tulot voivat vaihdella ajan mittaan ja ne voivat keskeytyä toistuvasti, joten he eivät välttämättä pysty maksamaan säännöllisiä eläkemaksuja. Jotta voidaan varmistaa, että kaikilla ihmisillä on mahdollisuus täydentää lakisääteisiä eläkkeitään ja hyötyä automaattisista jäsenyysjärjestelmistä, jäsenvaltioiden olisi harkittava erityiskohtelun tai räätälöityjen järjestelyjen myöntämistä näille kahdelle ryhmälle, esimerkiksi lisäämällä joustavuutta lisäeläkemaksujen maksuvälien ja määrien osalta.

(33) Koska kaikki väestöryhmät eivät ehkä pidä tarkoituksenmukaisena tai kohtuuhintaisena sitoutua maksamaan kiinteitä lisäeläkemaksuja, ne voisivat hyötyä jäsenyydestä luopumisen ja takaisin liittymisen määräajoista. Tämä antaisi kyseisiin väestöryhmiin kuuluville mahdollisuuden irtautua automaattisista jäsenyysjärjestelmistä ja liittyä niihin myöhemmin uudelleen. Tämä vaihtoehto lisäisi järjestelmän hyväksymistä ja luottamusta siihen. Jäsenvaltiot voisivat päättää määräaikojen vaihteluvälistä saavuttaakseen tasapainon järjestelmään osallistumisen ja sen vakauden maksimointia koskevan tavoitteen ja valinnanvaran tarjoamista koskevan tavoitteen välillä. Jäsenvaltioita kannustetaan vahvistamaan selkeät kelpoisuuskriteerit ja hyvin suunnitellut mahdollisuudet jäsenyydestä luopumiseen ja takaisin liittymiseen.

([4]) Neuvoston direktiivi 2011/85/EU, annettu 8 päivänä marraskuuta 2011, jäsenvaltioiden julkisen talouden kehyksiä koskevista vaatimuksista (EUVL L 306, 23.11.2011, s. 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/oj).

([5]) Neuvoston direktiivi (EU) 2024/1265, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2024, jäsenvaltioiden julkisen talouden kehyksiä koskevista vaatimuksista annetun direktiivin 2011/85/EU muuttamisesta (EUVL L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

(34) Joillakin ihmisillä ei välttämättä ole riittäviä tietoja ja taloustaitoja, joita tarvitaan pitkäaikaisia sijoituksia koskevien päätösten tekemiseen. Heillä voi myös olla vaikeuksia valita eri sijoitusprofiilivaihtoehdoista, joista jokainen tarjoaa erilaisen odotettavissa olevan tuoton ja riskin yhdistelmän. Jotta ihmisten ei tarvitsisi tehdä liian monia ja monimutkaisia päätöksiä automaattisen jäsenyyden yhteydessä, jäsenvaltioiden olisi tarjottava oletusratkaisuja, joissa on rajallinen määrä esimerkiksi maksuosuuksia, hyväksyttäviä sijoitussuunnitelmia tai -tuotteita, sijoitusstrategioita ja maksujärjestelyjä koskevia vaihtoehtoja. Samalla olisi varmistettava riittävien eläketulojen saavuttaminen, koska kokemus on osoittanut, että useimmat automaattisen jäsenyyden piiriin kuuluvat työntekijät yleensä hyväksyvät oletusratkaisut ja pysyvät niissä.

(35) Erityisesti silloin, kun on valittava eri sijoitusprofiilien välillä, moni päätyy varovaisiin sijoitusprofiileihin, joihin liittyy usein jonkinlainen pääomasuoja, koska eläketuloilla on suuri merkitys sosiaalisen suojelun kannalta. Pääomasuojan suunnittelusta riippuen se voi kuitenkin olla kallis ja rajoittaa eläkesäästöjen mahdollista arvonnousua pitkillä sijoitusajanjaksoilla. Elinkaarisijoitusstrategiat, joissa sijoituskohteet vaihtuvat riskialttiimmista sijoituksista varovaisempiin sijoituksiin eläkkeelle siirtymisen lähestyessä, tarjoavat arvonnousupotentiaalia yhdessä sisäänrakennetun riskinhallinnan kanssa, ja ne voivat soveltua useimpien osallistujien tarpeisiin. Jäsenvaltioita suositetaan harkitsemaan tällaisten sijoitusstrategioiden valitsemista oletuseläkesuunnitelmaksi. Järjestelmään osallistuville olisi kuitenkin annettava myös mahdollisuus valita muita vaihtoehtoja tai vaihtaa uransa aikana toisenlaisiin sijoitusstrategioihin.

(36) Eläkkeiden riittävyyden parantamiseksi ja ottaen huomioon ihmisten uran tai elämän erilaiset vaiheet, joissa he saattavat kuulua lisäeläkejärjestelmiin tai liittyä niihin uudelleen, heille olisi tarjottava mahdollisuus täydentää vähimmäismaksuja vapaaehtoisilla eläkemaksuilla.

(37) Lisäeläketuotteiden ja muiden eläkesäästöjärjestelyjen toimintaympäristö vaihtelee huomattavasti eri puolilla EU:ta, ja se ulottuu laajemmalle kuin EU:n tasolla säännellyt ammatilliset lisäeläkejärjestelmät, joita ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavat laitokset hallinnoivat. Useissa jäsenvaltioissa työpaikkojen eläkesuunnitelmia toteutetaan myös vakuutustuotteiden ja yksilöllisten eläketuotteiden muodossa, ja jotkin rajatylittävät yritykset ovat muutamissa jäsenvaltioissa käyttäneet yleiseurooppalaista yksilöllistä eläketuotetta (PEPP) eläkesuunnitelman tarjoamiseen työntekijöilleen. Kaikkiin tällaisiin järjestelmiin sisältyy työnantajien ja työntekijöiden jakamat eläkemaksut. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että kaikki automaattiseen jäsenyyteen hyväksymiskelpoisiksi valitut ratkaisut voivat tuottaa säästäjille hyötyjä pitkällä aikavälillä. Tämän vuoksi on suositeltavaa, että jäsenvaltiot valitsevat automaattisen jäsenyyden piiriin kuuluvat eläketuotteet sen perusteella, miten hyvin niillä voidaan saavuttaa toivotut politiikkatavoitteet, tarvittaessa työmarkkinaosapuolia ja asianomaisia palveluntarjoajia kuullen. Lisäksi kun jäsenvaltiot myöntävät verokannustimia ja/tai tukia työnantajille ja työntekijöille, niiden olisi myönnettävä samat verokannustimet ja tuet kaikille vastaaville tuotteille. Jäsenvaltioiden olisi poistettava verotuksellisia ja muita kansallisia esteitä eläkerahastojen rajatylittävän sijoittamisen ja toiminnan helpottamiseksi ja siten edistettävä EU:n eläkemarkkinoiden tiiviimpää yhdentymistä sisämarkkinaulottuvuuden huomioon ottamiseksi.

(38) Kattavuuden maksimoimiseksi oletuseläkesuunnitelmien olisi oltava kaikkien työntekijöiden ja itsenäisten ammatinharjoittajien saatavilla, myös niiden, jotka työskentelevät sellaisilla aloilla tai kategorioissa, jotka eivät kuulu työmarkkinaosapuolten sopimuksilla perustettujen ammatillisten lisäeläkejärjestelmien piiriin. Työntekijät saattavat uransa aikana vaihtaa työpaikkaa monta kertaa, siirtyä alalta toiselle, muuttaa toiseen maahan tai työskennellä erityyppisillä sopimuksilla, jotka eivät välttämättä kuulu minkään lisäeläkejärjestelmän piiriin. Jäsenvaltioiden olisi harkittava, pitäisikö näiden ihmisten jatkaa maksujen suorittamista siihen eläkejärjestelmään, johon he aiemmin kuuluivat, vai olisiko heidän liityttävä oletusarvoiseen eläkejärjestelmään tai valittava jokin muu hyväksyttävä eläketuote. Jälkimmäisessä tapauksessa jäsenvaltioiden olisi harkittava, pitäisikö työntekijöillä olla oikeus siirtää eläkeoikeutensa uuteen järjestelmään, ja jos näin on, millaisilla edellytyksillä.

(39) Jäsenvaltioiden olisi säännöllisesti arvioitava, miten hyvin automaattinen jäsenyysjärjestelmä toimii, ja otettava käyttöön asianmukainen valvontamekanismi hyväksyttäviä tuotteita ja niiden tarjoajia varten. Valvontaviranomaisilla olisi oltava valmiudet seurata asiaankuuluvien eläkesäästötuotteiden tuloksellisuutta sekä valtuudet puuttua tarvittaessa asiaan jo varhaisessa vaiheessa. Näin voidaan varmistaa, että lisäeläkejärjestelmät lisäävät tehokkaasti eläketuloja ja että niihin osallistuvien oikeuksista huolehditaan jatkuvasti. Tehokas valvonta voi lisätä luottamusta järjestelmään ja vähentää jäsenyydestä kieltäytyvien tai luopuvien määriä.

(40) Joissakin maissa työnantajien on pakko lisätä työntekijänsä automaattiseen jäsenyysjärjestelmään. Jotkin tällaista käytäntöä soveltavat maat ovat perustaneet julkisen elimen, joka vastaa eläkesäästöjen hallinnoinnista ja osallistuu eläkesäästöjen sijoittamiseen. Tällaisilla toimenpiteillä voidaan merkittävästi nostaa jäsenyysastetta. Jäsenvaltioiden olisi arvioitava, täyttävätkö ne vaadittavat edellytykset, jotta tällaiset toimenpiteet voidaan panna tuloksellisesti täytäntöön.

(41) Tämä suositus ei vaikuta jäsenvaltioiden toimivaltaan organisoida ja suunnitella omat kansalliset eläkejärjestelmänsä. Tällä suosituksella ei rajoiteta työmarkkinaosapuolten autonomiaa, jos ne vastaavat eläkejärjestelmien perustamisesta ja hallinnoinnista. Sen vuoksi tämän suosituksen ei tulisi vaikuttaa eläkejärjestelmien ja työehtosopimusneuvottelujärjestelmien organisointia koskevaan kansalliseen sosiaali- ja työlainsäädäntöön,

ON ANTANUT TÄMÄN SUOSITUKSEN:

*1 artikla*

**Kohde**

1. Tämä suositus koskee eläkejärjestelmien tehostamista kehittämällä yksilöllisiä eläkkeiden seurantajärjestelmiä ja eläketulostauluja sekä automaattisen jäsenyyden käyttöönotolla lisäeläkejärjestelmissä. Siihen sisältyy toimenpiteitä, joilla tuetaan ihmisiä tietoon perustuvien päätösten tekemisessä, kun he suunnittelevat eläkesäästämistä, ja jäsenvaltioita tietoon perustuvien päätösten tekemisessä eläkkeiden riittävyydestä ja kestävyydestä. Lisäksi esitetään toimenpiteitä, joilla parannetaan eläkkeiden riittävyyttä ja kestävyyttä lisäämällä ihmisten osallistumista lisäeläkejärjestelmiin.

2. Tämä suositus ei vaikuta jäsenvaltioiden oikeuteen määrittää sosiaalisen suojelun järjestelmiensä perusperiaatteet, mukaan lukien eläkejärjestelmät, eikä erilaisiin kansallisiin käytäntöihin työmarkkinasuhteiden ja työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun osa-alueella.

*2 artikla*

**Määritelmät**

Tässä suosituksessa sovelletaan seuraavia määritelmiä:

1) Lakisääteiset eläkkeet ovat lainsäädäntöön perustuvia eläkejärjestelmiä, joita julkisyhteisöt hallinnoivat.

2) Lisäeläkkeillä tarkoitetaan ammatillisia ja yksilöllisiä eläkejärjestelmiä, joilla yleensä pyritään saamaan lisäeläketuloja lakisääteisten eläkkeiden rinnalle.

3) Ammatilliset lisäeläkkeet ovat kollektiivisia eläkejärjestelmiä, jotka liittyvät työsuhteeseen ja perustuvat yleensä työnantajien ja työntekijöiden välisiin sopimuksiin tai jotka liittyvät ammatilliseen toimintaan.

4) Yksilölliset eläkevakuutukset ovat eläkesäästövälineitä, jotka yleensä perustuvat yksityisen säästäjän ja rahoituspalvelujen tarjoajan väliseen sopimukseen ja joiden nimenomaisena tavoitteena on tuottaa eläketuloja.

5) Eläkkeiden seurantajärjestelmä on digitaalinen väline, yleensä suojattu verkkoportaali tai mobiilisovellus, jonka avulla ihmiset saavat yleiskatsauksen itselleen kertyneistä eläkeoikeuksista sekä ennusteita tulevista etuuksista kaikissa eläkejärjestelmissä, joiden jäsen tai edunsaaja kyseinen henkilö on.

6) Eläketulostaulu antaa jäsenvaltioille kattavan yleiskuvan niiden eläkejärjestelmistä, ja se sisältää indikaattoreita nykyisistä ja tulevista eläkeoikeuksista jäsenvaltion aggregoidulla tasolla ja ottaen huomioon kaikki eläketulonlähteet, eli sekä lakisääteiset eläkkeet että ammatilliset ja yksilölliset lisäeläkkeet, jotta jäsenvaltiot voisivat kartoittaa puutteita eläkkeiden riittävyydessä ja kestävyydessä.

7) Automaattinen jäsenyys tarkoittaa, että ihmiset rekisteröidään automaattisesti lisäeläkejärjestelmään ja että heille annetaan mahdollisuus kieltäytyä tai luopua jäsenyydestä tietyssä määräajassa.

8) Eläkkeiden riittävyydellä tarkoitetaan tavoitteita varmistaa, että eläkejärjestelmät i) suojaavat ikääntyneitä köyhyydeltä, ii) auttavat tulotason ylläpitämisessä eläkeiässä, iii) antavat ihmisille mahdollisuuden viettää kohtuullisen osan elämästään eläkkeellä. Lisäeläkkeet edistävät ensisijaisesti toista tavoitetta eli tulojen ylläpitämistä.

*3 artikla*

**Mukauttaminen kansallisiin olosuhteisiin**

Tässä suosituksessa esitettyjä toimia toteuttaessa jäsenvaltioille suositellaan, että ne kutsuvat mukaan myös työmarkkina-osapuolia ja asiaankuuluvia sidosryhmiä, kuten eläkkeiden tarjoajia ja edunsaajia edustavia järjestöjä, ja kuulevat niitä vakiintuneen kansallisen käytännön ja kansallisen eläkejärjestelmän rakenteen mukaisesti, sanotun kuitenkaan vaikuttamatta työmarkkinasuhteiden ja työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun vallitseviin käytäntöihin tai jäsenvaltioiden toimivaltaan organisoida ja suunnitella kansalliset eläkejärjestelmänsä. Jäsenvaltioita kannustetaan myös ottamaan oppia muissa jäsenvaltioissa sovelletuista hyvistä käytännöistä ja mukauttamaan niitä tarpeen mukaan kansallisiin olosuhteisiin.

I LUKU

**ELÄKKEIDEN SEURANTAVÄLINEET**

*I JAKSO*

***Eläkkeiden seuranta***

*4 artikla*

**Kattavan eläkkeiden seurantajärjestelmän käyttöönotto**

1. Euroopan komissio suosittaa, että jäsenvaltiot ottavat käyttöön eläkkeiden seurantajärjestelmän. Eläkkeiden seurantajärjestelmän olisi oltava valtakunnallinen palvelu, joka on maksutta kaikkien ihmisten käytettävissä ja antaa yleiskatsauksen heidän henkilökohtaisista kertyneistä eläkeoikeuksistaan kattaen kaikki eläkejärjestelyt, joissa he ovat tai ovat olleet mukana. Eläkkeiden seurantajärjestelmän olisi katettava lakisääteiset eläkkeet sekä tapauksen mukaan ammatilliset lisäeläkejärjestelmät ja yksilölliset eläketuotteet, tarvittaessa sen soveltamisalan asteittaisen laajentamisen myötä. Lisäksi henkilökohtaisen talouden suunnittelun tukemiseksi kyseisen järjestelmän olisi tarjottava ihmisille ennusteita heidän mahdollisista tulevista eläketuloistaan ottaen huomioon kaikki heidän eläkejärjestelynsä.

2. Eläkkeiden seurantajärjestelmässä olisi oltava käyttäjäystävällinen käyttöliittymä. Siinä olisi otettava huomioon eri ikäryhmien tarpeet, ja sen olisi tarjottava selkeää ja ymmärrettävää tietoa, joka on mukautettu keskivertokäyttäjän tarpeisiin. Jäsenvaltioiden olisi harkittava monikerroksista käyttöliittymää, jossa esitetään aluksi tärkeimmät eläkeoikeuksia koskevat tiedot ja yksinkertaisia ennusteita tulevista etuuksista, joista voi sen jälkeen halutessaan saada yksityiskohtaisempia tietoja. Yksityiskohtaisempiin tietoihin voisi sisältyä esimerkiksi erilaisia työuraoletuksiin perustuvia ennusteskenaarioita. Lisäksi jäsenvaltioiden olisi suoritettava säännöllisesti käyttäjätestausta käyttäjäkokemuksen parantamiseksi.

3. Jäsenvaltioiden olisi otettava huomioon eri väestöryhmien eritasoiset digitaaliset taidot. Niiden olisi tarvittaessa tarjottava täydentäviä, muussa kuin digitaalisessa muodossa olevia tietoja ja henkilökohtaisia palveluja, joilla varmistetaan keskeisten eläketietojen saatavuus niille, jotka eivät käytä digitaalisia välineitä, mukaan lukien vammaiset henkilöt, joilla on esteettömyysvaatimuksia. Tämä voitaisiin toteuttaa esimerkiksi puhelintuella, postitse tai henkilökohtaisilla tapaamisilla.

*5 artikla*

**Hallinto ja rahoitus**

1. Jäsenvaltioiden olisi luotava eläkkeiden seurantajärjestelmää varten selkeä hallintorakenne, joka perustuu voittoa tavoittelemattoman toiminnan, riippumattomuuden, uskottavuuden ja avoimuuden periaatteisiin ja joka voitaisiin toteuttaa esimerkiksi julkisen elimen tai julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuden avulla.

2. Jäsenvaltioiden olisi tarpeen mukaan yhteistyössä eläkesektorin/sidosryhmien/palveluntarjoajien kanssa varmistettava kestävä rahoitus eläkkeiden seurantajärjestelmän perustamista ja jatkuvaa toimintaa varten.

*6 artikla*

**Tietoturva ja yhteentoimivuus**

1. Jäsenvaltioiden olisi määritettävä tiedonsiirtomalli, jota ne käyttävät kansallisessa eläkkeiden seurantajärjestelmässään. Niiden olisi laadittava pakollinen ja kattava turvallisuus- ja yksityisyyskehys, jolla varmistetaan turvallinen, yksilöllinen ja käyttäjäystävällinen digitaalinen tunnistusmenetelmä käyttäjien todentamista varten ja taataan kansalaisten henkilötietojen korkeatasoinen suoja.

2. Jäsenvaltioiden olisi kansallista eläkkeiden seurantajärjestelmäänsä suunnitellessaan varmistettava, että niiden tekninen infrastruktuuri ja oikeudellinen kehys, mukaan lukien datan jakamista koskeva kehys, mahdollistavat tulevaisuudessa yhteyden eurooppalaiseen eläkkeiden seurantapalveluun, mikä tukee työvoiman rajatylittävää liikkuvuutta EU:ssa ja yksilöllisten eläketietojen rajatylittävää vaihtoa. Tätä tarkoitusta varten jäsenvaltioiden olisi hyödynnettävä eurooppalaisen eläkkeiden seurantapalvelun nykyisten jäsenten parhaita käytäntöjä ja kokemuksia.

*II JAKSO*

***Eläketulostaulut***

*7 artikla*

**Kattavien eläketulostaulujen käyttöönotto**

1. Jäsenvaltioille suositellaan kattavien kansallisten eläketulostaulujen perustamista, jotta ne voivat seurata järjestelmällisesti ja jatkuvasti monipilaristen eläkejärjestelmiensä yleistä riittävyyttä ja kestävyyttä sekä eläke-eroja. Tätä varten jäsenvaltioiden olisi kerättävä ja asetettava julkisesti saataville koostettuja tietoja sekä julkisten eläkkeiden että lisäeläkkeiden vaikutuksesta eläketulojen riittävyyteen ja eläkejärjestelmänsä kestävyyteen.

2. Jäsenvaltioille suositellaan, että ne hyödyntävät julkisille elimille jo raportoituja tietoja, kuten eläkerahastojen valvontaviranomaisille tai tilastolaitoksille säännöllisesti toimittamia tietoja, hyödyntävät synergioita eläkkeiden seurantajärjestelmien kanssa ja soveltavat tietojen valinnassa oikeasuhteisuutta, kun ne pyrkivät korjaamaan tiedoissa olevia puutteita ja parantamaan tarkkuutta.

3. Kerätessään asianmukaisia tietoja jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että seurantatietojen luottamuksellisuus ja lisäeläkejärjestelmiin osallistuvien ihmisten henkilötietojen suoja säilytetään.

4. Jäsenvaltioita kannustetaan vaihtamaan käytäntöjä muiden jäsenvaltioiden ja Euroopan komission kanssa merkityksellisten ulottuvuuksien ja sellaisten tiedonhankintatapojen määrittämiseksi, jotka eivät aiheuta tarpeetonta raportointitaakkaa.

*8 artikla*

**Tulostaulun indikaattorit**

1. Jäsenvaltioille suositellaan, että ne keräävät tietoja lisäeläkejärjestelmien jäsenten lukumäärästä, heidän eläkemaksuistaan ja eläkekertymistään jaoteltuina maksuperusteisiin ja etuusperusteisiin järjestelmiin/tuotteisiin, eläkejärjestelmiin liittyvistä veloista ja varoista, niiden sijoitustuotoista, kustannuksista ja maksuista, näiden järjestelyjen yhteenlasketuista ja eläketyypin mukaan jaotelluista eläkemaksuista ja etuuksista.

2. Jäsenvaltioille suositellaan, että ne yksilöivät merkitykselliset eläketilastot, jotka voivat auttaa seuraamaan köyhyysriskejä eri väestöryhmien välillä, muutoksia tulonjaossa eri ikä- ja sukupuoliryhmien välillä, muutoksia tosiasiallisessa eläkeiässä eri tuloluokkien välillä sekä eläkkeisiin liittyvien verokannustimien ja tukien julkiselle taloudelle aiheuttamia kustannuksia.

3. Jäsenvaltioita kehotetaan laatimaan ennusteita eläkkeiden riittävyydestä ja kestävyysmittareita, jotka kattavat kohtuullisen ajanjakson tulevaisuudessa, jotta olemassa olevia kehyksiä ja suunniteltuja politiikkatoimia voidaan arvioida ja tarkistaa.

*9 artikla*

**Tietojenvaihto Euroopan komission kanssa**

1. Jäsenvaltioille suositellaan, että ne toimittavat Euroopan komissiolle eläketilastoja koostetussa muodossa. Jäsenvaltioita kannustetaan tekemään yhteistyötä Euroopan komission kanssa ja luomaan yhteisiä menetelmiä, joilla voidaan varmistaa, että nämä koostetut tiedot ovat vertailukelpoisia.

2. Euroopan komissio suosittelee, että kaikki jäsenvaltiot toimittavat ennusteita ammatillisten lisäeläkkeiden ja yksilöllisten yksityisten eläkkeiden eläkemaksuista ja kuluista Euroopan komission ja talouspoliittisen komitean ikääntymisraporttia varten sekä tietoja ammatillisten ja yksilöllisten eläkkeiden vaikutuksesta eläketuloihin Euroopan komission ja sosiaalisen suojelun komitean riittävää sosiaalista suojelua vanhuusiällä koskevaa raporttia varten käyttäen yhteisesti sovittuja määritelmiä, menetelmiä ja taloudellisia oletuksia.

II LUKU

**AUTOMAATTINEN JÄSENYYS**

*10 artikla*

**Automaattisen jäsenyyden käyttöönotto**

1. Jäsenvaltioiden olisi mahdollistettava automaattisen lisäeläkejärjestelmiin liittymisen käyttöönotto ja edistettävä sitä kansallisten olosuhteiden mukaisesti kunnioittaen samalla työmarkkinaosapuolten roolia ja riippumattomuutta.

2. Automaattinen jäsenyys olisi otettava käyttöön vaarantamatta hyvin toimivien julkisten eläkejärjestelmien tai lisäeläkejärjestelmien eheyttä. Se ei saisi asettaa nykyisiin ammatillisiin lisäeläkejärjestelmiin osallistuvia epäedulliseen asemaan, heikentää työntekijöiden pakollista osallistumista ammatillisiin lisäeläkejärjestelmiin, jos tällainen pakollinen osallistuminen on käytössä, eikä heikentää kansallisia yhteisvastuumekanismeja.

3. Mahdollistaviin toimenpiteisiin, kuten oikeusperustan luomiseen kansalliseen lainsäädäntöön, olisi liitettävä toimenpiteitä, joilla määritetään, ketkä kuuluvat automaattisen jäsenyyden piiriin, ketkä voivat käynnistää jäsenyysprosessin ja minkä tyyppisiä eläkerahastoja tai eläketuotteita voidaan käyttää, esimerkiksi jo olemassa olevia ja tietyin edellytyksin uusia ammatillisia lisäeläkejärjestelmiä, saatavilla olevia yksilöllisiä eläketuotteita ja yleiseurooppalaisia yksilöllisiä eläketuotteita (PEPP-tuotteet).

4. Jäsenvaltioiden olisi otettava käyttöön myös suojatoimia, joilla varmistetaan, että lisäeläkejärjestelmät voivat tuottaa ja tosiasiallisesti tuottavat hyötyjä säästäjille pitkällä aikavälillä. Tätä varten niiden olisi asetettava eläketuotteiden tarjoajat tai niihin liittyvät yhteisöt valvontaan ja annettava valvontaviranomaisille valmiudet ja valtuudet seurata asianomaisten lisäeläkejärjestelmien kustannustehokkuutta ja puuttua tarvittaessa asiaan, jotta voidaan varmistaa, että ne tarjoavat vastinetta rahalle.

*11 artikla*

**Hyvien käytäntöjen käyttö automaattisessa jäsenyydessä**

1. Jäsenvaltioille suositellaan hyvien käytäntöjen käyttöä käyttöönottovaiheessa. Hyviin käytäntöihin kuuluvat työmarkkinaosapuolten ja asiaankuuluvien sidosryhmien laaja kuuleminen, tehokkaat tiedotuskampanjat ja jatkuvat avoimuustoimenpiteet. Jäsenvaltiot voivat myös harkita automaattisen jäsenyyden vaiheittaista käyttöönottoa esimerkiksi kohdentamalla sen asteittain tietyntyyppisiin työnantajiin ja kelpoisuusehdot täyttäviin henkilöihin tai aloittamalla alhaisemmista eläkemaksuosuuksista, joita nostettaisiin myöhemmin, jolloin osallistujat voisivat kartuttaa eläketulojaan merkittävästi ilman, ett jäsenyyden aloittamisen kohtuuhintaisuus vaarantuu.

2. Jäsenvaltioille suositellaan, että ne tarjoavat hyvin suunniteltuja mahdollisuuksia luopua tai kieltäytyä jäsenyydestä tai uusia jäsenyys määräajoin, jotka määriteltäisiin siten, että tavoitteena oleva mahdollisimman laaja osallistuminen ja järjestelmän vakaus ovat tasapainossa yksilöiden valinnanvaraa koskevan tavoitteen kanssa.

3. Jotta ihmisten ei tarvitsisi tehdä lukuisia ja monimutkaisia päätöksiä automaattisen jäsenyyden yhteydessä, jäsenvaltioiden olisi tarjottava hyvänä käytäntönä rajallinen määrä esimerkiksi maksuosuuksia, hyväksyttäviä sijoitussuunnitelmia tai -tuotteita, sijoitusstrategioita ja maksujärjestelyjä koskevia vaihtoehtoja. Jäsenten ja tapauksen mukaan työnantajien olisi voitava täydentää eläkemaksun vähimmäismäärää lisämaksuilla. Sijoitusstrategioita koskevissa vaihtoehdoissa olisi otettava huomioon erilaiset asenteet riskejä kohtaan, jotta ihmiset eivät kieltäytyisi jäsenyydestä sen vuoksi, että he pitävät oletusvaihtoehtoa liian riskialttiina tai liian varovaisena, ja jotta ihmisille, jotka ovat valmiita ottamaan tietynlaisia riskejä, tarjotaan mahdollisuus tehdä niin. Elinkaaristrategioita voitaisiin edistää hyvänä käytäntönä, jotta voidaan ottaa huomioon muutokset altistumisessa riskeille eläkkeen kerryttämisvaiheen aikana. Maksujärjestelyjen pitäisi ihannetapauksessa sisältää säästäjille vaihtoehtoja päättää, saavatko he niistä elinikäistä eläkettä, kertaluonteisen maksun kertyneistä eläkesäästöistä vai näiden yhdistelmän, asian kuitenkaan vaikuttamatta voimassa oleviin kansallisiin säännöksiin.

4. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että ihmisille tarjotaan oletusvaihtoehtoja, joita sovelletaan, jos osallistujat eivät osaa tai halua valita itse. Oletusvaihtoehtojen olisi oltava selkeitä, ja ne olisi suunniteltava siten, että varmistetaan pitkän aikavälin vakaus ja soveltuvuus suurimmalle mahdolliselle osallistujaryhmälle sekä riittävät eläketulot tulevaisuudessa. Jäsenvaltiot voisivat harkita elinkaaristrategioiden edistämistä oletusvaihtoehtona varojen kohdentamiseen.

5. Jäsenvaltioita kehotetaan varmistamaan, että automaattinen jäsenyys on saatavilla laajasti ja osallistavasti. Automaattisen jäsenyyden olisi sovelluttava erilaisiin työuramalleihin, sen olisi oltava oikeudenmukainen työurakatkoksissa ja tarjota siten miehille ja naisille yhtäläiset mahdollisuudet, ja sen olisi hyödytettävä ihmisiä eri vaiheissa työuraa. Jäsenvaltioiden olisi harkittava ottavansa käyttöön hyviä käytäntöjä, kuten kiinteämääräiset tuet, joilla tuetaan maksujen pitämistä kohtuullisina pienituloisille, verokannustimet, joilla kannustetaan laajamittaiseen hoivatyöstä saatavien eläkehyvitysten käyttöönottoon ja jotka auttavat näin kaventamaan sukupuolten välistä eläke-eroa, eläkemaksuosuuksien korottamisvaihtoehdot, joustot eläkemaksutasoissa tai maksujen keskeytykset epätyypillisissä työsuhteissa oleville ihmisille ja omaishoitajille sekä asianmukaiset edellytykset eläkkeen ennenaikaiselle nostolle yksilöllisten tarpeiden niin vaatiessa.

*12 artikla*

**Automaattiseen jäsenyyteen sovellettavat työsuhteeseen liittyvät erityissäännökset**

1. Jäsenvaltioille suositellaan, että ne vahvistavat työntekijöille sellaiset jäsenyyskelpoisuuskriteerit, joilla edistetään laajaa kattavuutta ja mahdollistetaan aikainen aloittaminen samalla kun tuetaan maksujen kohtuullisuutta.

2. Jäsenvaltioille suositellaan, että ne ottavat täytäntöönpanovaiheessa käyttöön työnantajille suunnattuja kannustimia ja tarjoavat hallinnollista tukea työntekijöiden automaattisen jäsenyysprosessin helpottamiseksi.

3. Jäsenvaltioiden olisi otettava käyttöön sääntöjä, jotka koskevat automaattisen jäsenyyden saaneiden työntekijöiden eläkekertymien siirrettävyyttä, jotta he hyötyvät jäsenyydestään jatkossakin vaihtaessaan työpaikkaa tai lopettaessaan työnteon. Jäsenvaltioiden olisi vältettävä tilannetta, jossa jokainen työpaikan muutos johtaa uuteen järjestelmään liittymiseen, sillä siitä seuraa eläkekertymien pirstoutuminen. Tämä onnistuu parhaiten siinä tapauksessa, että työntekijät voivat jatkaa eläkemaksujen suorittamista aiempiin järjestelmiin tai siirtää eläkekertymänsä uuteen ammatilliseen lisäeläkejärjestelmään.

4. Jäsenvaltioiden olisi annettava itsenäisille ammatinharjoittajille ja epätyypillisissä työsuhteissa oleville henkilöille mahdollisuus liittyä olemassa oleviin eläkejärjestelmiin, jotka ovat avoimia työntekijöille, joilla on vakiomuotoinen työsopimus, tai varattava mahdollisuus ottaa käyttöön heidän erityistarpeisiinsa räätälöityjä erillisiä järjestelmiä. Tällaisia mahdollisuuksia olisi harkittava jo automaattisen jäsenyyden suunnitteluvaiheessa, ja niiden olisi mahdollistettava suurempi joustavuus itsenäisille ammatinharjoittajille ja epätyypillisessä työsuhteessa oleville ihmisille verrattuna ihmisiin, joilla on vakiomuotoinen työsopimus.

5. Jäsenvaltioiden olisi pohdittava, miten ne hallinnoivat automaattista jäsenyysjärjestelmäänsä, olipa kyse sitten keskitetysti hallinnollista tai organisatorista tukea tarjoavasta julkisesta elimestä tai hajautetummasta mallista, jossa työmarkkinaosapuolet, ammattialajärjestöt tai yksityiset palveluntarjoajat räätälöivät eläkejärjestelmiä osallistujien tarpeiden mukaan.

6. Jäsenvaltioita pyydetään myös harkitsemaan, soveltuisiko niiden kansallisiin olosuhteisiin työnantajia koskeva velvoite lisätä työntekijänsä automaattiseen jäsenyysjärjestelmään.

*13 artikla*

**Vero- ja muut kannustimet**

1. Jäsenvaltioita kannustetaan ottamaan käyttöön vero- ja muita kannustimia lisäeläketuotteiden käyttöönoton edistämiseksi ottaen samalla asianmukaisesti huomioon niiden vaikutukset julkiseen talouteen. Nämä verokannustimet olisi suunniteltava siten, että ne eivät aseta henkilöitä epäedulliseen asemaan nykyisissä ammatillisissa tai yksilöllisissä lisäeläkejärjestelmissä, mukaan lukien työmarkkinaosapuolten rahoittamat järjestelmät.

2. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että ihmiset hyötyvät jatkossakin verokannustimista, joita tarjotaan lisäeläketuotteiden käyttöönoton edistämiseksi, myös sen jälkeen, kun he vaihtavat työpaikkaa tai muuttavat toiseen jäsenvaltioon.

3. Tällaiset verokannustimet voisivat

a) antaa ihmisille mahdollisuuden vähentää verotettavasta tulostaan järjestelmän piiriin kuuluvaan eläketuotteeseen suoritetut eläkemaksut vähennyskelpoiseen vuotuiseen enimmäismäärään asti;

b) antaa työnantajille mahdollisuuden vähentää verotettavasta tulostaan järjestelmän piiriin kuuluviin eläketuotteisiin työntekijöidensä puolesta suoritetut eläkemaksut vähennyskelpoiseen vuotuiseen enimmäismäärään asti.

4. Jäsenvaltioiden olisi sovellettava samaa verokohtelua kaikkiin lisäeläketuotteisiin, joiden ne katsovat kuuluvan automaattisen jäsenyyden piiriin.

III LUKU

**YLEISET SÄÄNNÖKSET**

*14 artikla*

**Seuranta ja raportointi**

1. Jäsenvaltioita kannustetaan vaihtamaan kokemuksia ja parhaita käytäntöjä tässä suosituksessa tarkoitetuista toimista. Keskusteluja voitaisiin käydä esimerkiksi seuraavista aiheista: yhteiset haasteet; automaattisen jäsenyyden käyttöönotosta saadut kokemukset; se, miten voidaan varmistaa koordinoitu lähestymistapa kansallisten eläkkeiden seurantajärjestelmien ja eurooppalaisen seurantapalvelun tulevassa yhteenliitettävyydessä; ja se, miten voidaan parhaiten pyrkiä siihen, että tietoja toimitetaan kattavasti kaikista eläkepilareista, jotta eläkkeiden riittävyydestä ja kestävyydestä saadaan vertailukelpoinen EU:n laajuinen kokonaiskuva.

2. Jäsenvaltioita kannustetaan arvioimaan säännöllisesti tässä suosituksessa esitettyjen toimenpiteiden vaikuttavuutta lisäeläkejärjestelmiin osallistumisen ja eläkkeiden avoimuuden lisäämisessä.

3. Jäsenvaltioita kannustetaan raportoimaan säännöllisesti tämän suosituksen täytäntöönpanemiseksi toteutetuista toimenpiteistä seurantaprosesseilla, jotka liittyvät säästö- ja investointiunioniin, euroryhmän kansallisten uudistusten ja parhaiden käytäntöjen vaihdon seurantaa koskevaan euroryhmän kehykseen, talouspolitiikan eurooppalaiseen ohjausjaksoon ja Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilariin.

4. Euroopan komissio seuraa täytäntöönpanoa myös osana säästö- ja investointiunionistrategian väliarviointia, joka julkaistaan vuonna 2027.

*15 artikla*

**Osoitus**

Tämä suositus on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 20 päivänä marraskuuta 2025.

*Komission puolesta*
Maria Luís ALBUQUERQUE
*Komission jäsen*